

Roman Falarowski

Wykaz osób należących do Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej z terenu gminy Bliżyn sporządzony przez Tadeusza Ciuka „Trzaska” i Józefa Chyba „Marsa”

Z Dziejów Regionu i Miasta : rocznik Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Skarżysku-Kamiennej 2, 157-160

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiały

Roman Falarowski

Bliżyn

**Wykaz osób należących
do Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej
z terenu gminy Bliżyn sporządzony przez
Tadeusza Ciuka „Trzaska” i Józefa Chyba „Marsa”.
(Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej.
Inspektorat Skarżysko-Kamienna. Koło w Bliżynie)**

Mieszkańcy gminy Bliżyn podczas okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej należeli do niepodległościowych organizacji konspiracyjnych, m.in.: „Orzeł Biały”, Polska Organizacja Zbrojna (POZ), Polska Niepodległa (PN) i Związek Walki Zbrojnej – Armii Krajowej (ZWZ – AK). Do 1943 r. najliczniejszą była Polska Niepodległa. Po akcji scaleniowej bliżyńska Armia Krajowa liczyła 372 osoby, a w 1944 r. – 450. Bliżyńskie placówki terenowe ZWZ – AK wchodziły w skład: podobwodu skarżyskiego I lub A o kryptonimie „Morwa”, III obwodu iłżeckiego (w 1941 r. wyłączony został z obwodu kieleckiego), inspektoratu starachowickiego (do 15.10.1943 r. należał do inspektoratu radomskiego) i III Okręgu Kielecko-Radomskiego „Jodła”.

Dotychczas nie udało się ustalić pełnej listy członków ZWZ – AK. Dlatego publikowany wykaz stanowi cenny dokument w badaniu dziejów Polski Podziemnej na tym terenie oraz jest uzupełnieniem „Wykazu członków konspiracji Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej – Podobwód „Morwa” w Skarżysku-Kamiennej i organizacji

zintegrowanych w latach 1943–1945” zamieszczonego w książce Józefa Rella, *Podobwód ZWZ – AK (Morwa) Skarżysko-Kamienna* (Kielce 1993). Ponadto, stanowi także uzupełnienie aneksów opublikowanych w monografii Bliżyna (*Dzieje Bliżyna*, Bliżyn 2010, s. 438–443). Wykaz został sporządzony na podstawie życiorysów żołnierzy ZWZ – AK, które były w posiadaniu pana Józefa Chyba i relacji ustnych pana Tadeusza Ciuka.

Lp.	Nazwisko i imię	Rocznik	Pseudonim	Przynależność – funkcja
1.	Gomulski Bronisław	1911–1999	„Wisła”	Placówka 121 – Drożdżów, dowódca drużyny, instruktor
2.	Gębski Tadeusz	1927–2002	„Listek”	Placówka 116 – Pogorzałe, łącznik – zwiadowca
3.	Gnat Jadwiga	1924–2000	„Jadzia”	Placówka 101 – Bliżyn – Ubyszów, sanitariuszka
4.	Jasiński Jan	1909–1996	„Zamek”	Placówka 100 – Bliżyn rusznikarz, instruktor
5.	Mołdawa Wiktor	1913–2000	„Lew”	Placówka 121 – Drożdżów, dowódca drużyny szkolenia
6.	Sobocho Kazimiera	1924–2009	„Katarzyna”	Placówka 116 – Pogorzałe, łącznik – sanitariuszka
7.	Szustka Wiktor	1916–1995	„Korek”	Placówka – Mroczków, Oddz. por. „Szarego”
8.	Kwaterski Eugeniusz	1922	„Grab”	Placówka 100 – Bliżyn, obserwator – nasłuch i kolportaż
9.	Żak Władysław	1922	„Wilczur”	Placówka 102 Drożdżów Oddz. Poleszuka 3. Pułk Piechoty Legionów

L.p.	Nazwisko i imię	Rocznik	Pseudonim	Przynależność – funkcja
10.	Ciuk Tadeusz	1926	„Trzask”	Placówka 102 – Zbrojów, Oddział partyzancki por. „Szarego”
11.	Giermakowski Tadeusz	1919–2009	„Ryś”	Placówka „Wąs”, akcje sabotażowo-wywiadowcze
12.	Zychowicz Tadeusz	1927–1992	„Wiórek”	Placówka 121 – Drożdżów, łącznik – zwiadowca
13.	Chruściński Henryk	1923–2009	„Sarmata”	Placówka 116, Pogorzałe Oddz. „Młota”, łącznik obserwator
14.	Borowiec Ludwik	1925–2005	„Wróbel”	Placówka 121 – Drożdżów pluton „Ładownica” Kotwica
15.	Krzepkowski Wacław	1921–2001	„Wrzos”	Oddział „Szarego”, dowódca drużyny
16.	Głowala Kazimierz	1922–2002	„Czajka”	Oddział por. „Szarego”
17.	Skrobek Czesław	1915–2005	„Pióro”	Placówka 121 – Drożdżów, dowódca drużyny
18.	Skrobek Zdzisław	1926–2008	„Jastrząb”	Placówka 121 – Drożdżów, łącznik – zwiadowca
19.	Durlik Jadwiga	1924–2007	„Jagoda”	Placówka 100 – Bliżyn, łącznik – sanitariuszka
20.	Wrona Józef	1922–	„Merkury”	Placówka 116 „Buczyński”, Oddział por. „Szarego”
21.	Chrzanowski Jan	1900–1992	„Burza”	Dowódca Placówki i Plutonu 121 – Drożdżów
22.	Chrzanowski Stanisław	1902–	„Ginał”	Placówka 121 – Drożdżów, zwiadowca

L.p.	Nazwisko i imię	Rocznik	Pseudonim	Przynależność – funkcja
23.	Jędrzejczyk Wiktor	1909–	„Wicher”	Placówka 100 – Bliżyn, dowódca drużyny
24.	Sadowski Marian	1911–		Placówka 100 Bliżyn, dowódca drużyny
25.	Borowiec Wacław		„Niegolewski”	Dowódca Placówki 102, Oddział por. „Szarego”
26.	Dzioba Janina	1926	„Jagoda”	Placówka 102 Zbrojów, łącznik – sanitariuszka
27.	Lisowski Stanisław	1919–1999	„Klinga”	Placówka 102 – Zbrojów Oddział por. „Szarego”
28.	Borowiec Karol	1915–2004	„Wroński”	Wojna Obronna 1939 r. – Placówka 102 dowódca drużyny
29.	Banaszewski Stanisław	1886–	„Jastrząb”	Dowódca placówki 100 Bliżyn
30.	Rokita Hubert Jerzy	1915–	„Lupin”	Organizator placówek A.K. na terenie Bliżyna
31.	Dzioba Czesław	1924–1988	„Piżmowicz”	Placówka 102, Kompania „Młota”, Oddział porucznika „Szarego”

**The list of the Union of Armed Struggle (ZWZ)
– the Home Army (AK) members from Bliżyn commune
created by Tadeusz Ciuk “Trzaska” and Józef Chyb “Mars”.
(the World Union of AK Soldiers. The Inspectorate
of Skarżysko-Kamienna. Bliżyn Division)**

translated by
Magdalena Kardys